

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ Α. Θ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Πρὸς τὸν εἰς Τριέστιον Κύριον * * *

Ἐκ Πετσῶν, 15—27 Ὀκτωβρίου 1831.

Φίλε Κύριε . . .

Ἐργοπόρησα νὰ ἀποκριθῶ εἰς τὴν ἐπιστολὴν σε τῶν 28 τῆς Αὐγούστου. Δὲν σὲ ἐξηγῶμαι τὰς αἰτίας, ἐνῶ μόνος θέλεις τὰς γνωρίσῃ, ἀμα πληροφορηθῆς, ὅποιαι ἔφερον ἀνησυχίας οἱ κινδυνώδεις θρασμοὶ τῆς βασιλευσῆς, καὶ ποῖαν τελευτῶν προεξένησε καταπληκτικὴν θλίψιν τὸ Φρικῶδες συμβάν τῆς 27 τῆς Σεπτεμβρίου.

Ἐπιθυμῶ νὰ σὲ βεβαιώσω τὰς πηγὰς, τὰς σκοπὰς, τὰς περιστάσεις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῆτων (τῶν θρασμῶν), ἐνῶ δὲν ἔκρινες νὰ παραδεχθῆς πιστευτὰς τὰς δημοσιεύσεις τῆς Ἀπόλλωνος. Ὅσον δέκνυται ἐκ τῆς ἐνὸς μέρους φρόνιμος ἢ κρίσις σε αὐτῇ, τόσον ἐκ τῆς ἄλλης μὲ ἐπιφορτίσεις καὶ ὡς πρὸς τὰς δυνάμεις μετὰ καὶ ὡς πρὸς τὴν περίστασιν δύσκολον ἔργον. Ἡξέυρεις παρὰ κάθε ἄλλον ἴσως, ὅτι δὲν ἔλαβον μετόχην εἰς τὰ πολιτικὰ τῆς ἔθνους καθ' ὅλας τὰς περιδικὰς μεταβολὰς, εἰδὲ ἐκηρύχθη ποτε ὁπῶδες ὁποῖσδήποτε φρονήματος ἐκτὸς ἐκείνης, τὸ ὁποῖον ἐνυπάρχει σταθερῶς εἰς τὴν ψυχὴν καθενὸς πολίτου, ἐπιθυμῶντος εὐκρινῶς τὴν εὐδαιμόνησιν κατὰστασιν τῆς πατρίδος. Προθυμῶμαι μολοντῆτο νὰ ἐκπληρώσω, ὅσον δυναθῶ, ἐν χρέος, τὸ ὁποῖον μὲ ἐπιβάλλει ἡ Φιλία, καὶ γενικώτερον ἀκόμη ἡ ὠφελιμος χρεῖα τῆς νὰ ἰδῶσι καὶ ἄλλοι διὰ τῆς ἀχρωμάτιστα τὰ αἰτιατὰ καὶ τὰς σκοπὰς τῶν φαινομένων.

Συνδέονται αὐτὰ κατὰ μέγα μέρος μετὰ τὰς προηγουμένας τῶν 1828 περιστάσεις. Ἐὰν συνηχῶμεν αἱ σιγμαὶ τῶν ἰδιαιτέρων μετὰ ὑποθέσεων, ἤθελον ἐπεμβῆ εἰς πλατυτέραν ἀνάπτυξιν καὶ τῆτων ἐπὶ σκοπῶν ἵνα νὰ διατεθῆς εἰς τὴν βῆσιμον προεξέτασιν, ὅσων μὲ ζητεῖς πληροφοριῶν.

Δὲν ἀγνοεῖς, Φίλε! ποῖοι ἄνθρωποι ἔφερον τσοῦκίς εἰς τὴν παραλυσίαν καὶ τὸν ἀφανισμόν τὸν πολυπαθέσατον τοῦτον τόπον, σωθέντα πάντοτε διὰ τῶν θαυμάτων τῆς Θεῆς προνοίας. Συμπεραίνεις ἐπίσης, πόσῃν εἶπετο νὰ διεγείρωσιν ἐναντίον των γενικὴν ἀπέχθειαν ἢ ἀκατανόητος σκληροῦθαι καὶ αἰ μαινώδεις τῆς σπυδαρχίας καὶ πλεονεξίας ὄρμαι τῶν ἰδίων.

Ἐπταετῆ δυσυχήματα παντὸς εἶδους ὠδήγησαν τὴν Γ' Συνέλευσιν τῆς ἔθνους εἰς τὴν ἀναπόφευκτον ἀνάσκησιν ἵνα νὰ ἐπιθῆ κατακέφαλος ἡ ἀριστοκρατικὴ δύναμις, καὶ νὰ λυθῆ ὁ ὀργιστὸς δεσμός τῶν προτιμήσεων, διὰ τὰς ὁποίας ἐπολέμων μὲ ὅλην τὴν βῆσιν ἀναιδησίαν ὑποκείμεται ἀνάξια, καὶ θανατωμένα ἀπὸ τὴν ἰδίαν των διαγωγὴν εἰς τὴν δημοσίον γνώμην.

Ἡ διάσκησος προῦξίς τῶν 2 Ἀπριλλίς, 1827, ἀνεζώωσε τὰς ἐλπίδας ἐνὸς λαοῦ, ἐπαυετῆ μὲν διὰ τὰ χαρακτηριστικὰ ἤθη τῆς ἀνδρείας καὶ ὑπομονῆς τε, ἀλλὰ πνέοντος τὰ λείδια πλέον διὰ τὴν πολύμορφον βῆσανον. Ἦτον δὲ αὐτῇ αἱ διαρκεῖς ἐσωτερικαὶ διαμερήσεις, οἱ ἐμφύλιοι πόλεμοι, αἱ πειρατεῖαι, οἱ παραχαράκται, ἡ ἐκτρέχουσις τῆς στρατιωτικῆς, ἡ χαμέρπεια τοῦ πολιτικῆς, ἡ ἐξέρσησις τῆς στρατῆς καὶ ἡ πρόοδος τῶν Αἰγυπτίων. Δὲν σὲ ἀναφέρω ἐδῶ τὸ σμῆνος τῶν καθ' αἰλήθειαν, ἢ καθ' ὑπόκρισιν, δημαγωγῶν, μήτε τὰς ἐπεπρασμένους τῶν ἀναφαινομένων ὑποσώλων. Ἰὲς πρώτους ἐσώρευσε πανταχίθεν ἡ ἐλπίς τῆς νὰ μεταβλεύσωσι τὸν πόλεμον τῆς Ἑλλάδος πρὸς τὰς σκοπὰς των καὶ τὸ ἴδιον ὄφελος. Οἱ δὲ δεύτεροι ἐσώχραθησαν δυνατὸν τὸ νὰ